

درس چهارم (افعال مضارع سوم شخص مفرد و اول شخص جمع _ ضمائر منفصل ومتصل آنها)

" فعل مضارع سوم شخص مفرد "

فعل مضارع سوم شخص مفرد فعلی است که درباره شخصی صحبت می کنیم که در واقع حاضر یا شنونده نیست بلکه غائب است ، و به دو دسته تقسیم می شود که عبارت است از:

1. فعل مضارع سوم شخص مفرد مذکر 2. فعل مضارع سوم شخص مفرد مؤنث

- ✓ ابتدا به بررسی فعل مضارع سوم شخص مفرد مذکر می پردازیم.
- ✓ در فعل مضارع سوم شخص مفرد مذکر حرف مضارعة (**ی**) به ابتدای ریشه فعل اضافه می شود. این فعل علامت (شناسه) مخصوصی ندارد.

★ نکته طلایی 1 ★

آخر فعل سوم شخص مفرد علامت (شناسه) خاصی **ندارد** فقط باید به این نکته توجه کرد که در پایان این فعل (سوم شخص مفرد) حرکت **ـُ** " **ضمه** " قرار می گیرد.

فعل مضارع سوم شخص مفرد در فارسی همان " **او** " هست که در فارسی برای مذکر و مؤنث یکسان است : مانند **او می رود** ، **او انجام می دهد** و.....

روش ساخت فعل مضارع سوم شخص مفرد مذکر در زبان فارسی :

می + **بن فعل** + **شناسه** = **فعل مضارع سوم شخص مفرد مذکر**

می + **نویس** + **دَ** = **می نویسد**

حالا بریم سراغ روش ساخت فعل مضارع سوم شخص مفرد مذکر در زبان عربی :

حرف مضارعة (ی) + **ریشه فعل (سه حرف اصلی)** = **فعل مضارع سوم شخص مفرد مذکر**

ی + **کَتَبَ** = **یَکْتُبُ** (می نویسد)

" حالا بریم سراغ ضمائر فعل مضارع سوم شخص مفرد مذکر "

ضمیر مُنْفَصِل : هُوَ

ضمیر مُنْفَصِل + فعل مضارع سوم شخص مفرد مذکر

هُوَ + يَكْتُبُ ← هُوَ يَكْتُبُ .

(او می نویسد " مذکر ")

ضمیر مُتَّصِل : هُ

ضمیر مُنْفَصِل + فعل مضارع سوم شخص مفرد مذکر + ضمیر مُتَّصِل

هُوَ + يَكْتُبُ + واجِبُهُ ← هُوَ يَكْتُبُ واجِبُهُ .

(او تکلیفش را می نویسد " مذکر ")

" حالا به بررسی فعل مضارع سوم شخص مفرد مونث می پردازیم "

در فعل مضارع سوم شخص مفرد مونث حرف مضارعة (نْ) به ابتدای ریشه فعل اضافه می شود. این فعل علامت (شناسه) مخصوصی ندارد.

روش ساخت فعل مضارع سوم شخص مفرد مونث در زبان فارسی :
می + **بن فعل** + **شناسه** = **فعل مضارع سوم شخص مفرد مونث**

می + **نویس** + **د** = **می نویسد**

حالا بریم سراغ روش ساخت فعل مضارع سوم شخص مفرد مونث در زبان عربی :

حرف مضارعة (نْ) + **ریشه فعل (سه حرف اصلی)** = **فعل مضارع سوم شخص مفرد مونث**

ن + **كَتَبَ** = **تَكْتُبُ** (می نویسد)

" حالا بریم سراغ ضمائر فعل مضارع سوم شخص مفرد مونث "

ضمیر مُنْفَصِل : هِيَ

ضمیر مُنْفَصِل + **فعل مضارع سوم شخص مفرد مونث**

هِيَ + **تَكْتُبُ** ← **هِيَ تَكْتُبُ.**

(او می نویسد " مونث ")

ضمیر مُتَّصِل : هَا

ضمیر مُنْفَصِل + **فعل مضارع سوم شخص مفرد مونث** + **ضمیر مُتَّصِل**

هِيَ + **تَكْتُبُ** + **واجبها** ← **هِيَ تَكْتُبُ واجبها.**

(او تکلیفش را می نویسد " مونث ")

★ نکته طلایی 2 ★

" راه تشخیص فعل مضارع دوم شخص مفرد مذکر از فعل مضارع سوم شخص مفرد مونث "

1. با توجه به ضمیر

مانند :

الف) يا أَيُّهَا التِّلْمِيذُ، أَنْتَ تَجْلِسُ عَلَى الكُرْسِيِّ. " ای دانش آموز ، تو بر روی صندلی می نشینی "

ب) هَذِهِ الأَمْرَأَةُ تَجْلِسُ عَلَى الكُرْسِيِّ. " این زن بر روی صندلی می نشیند "

در مثال الف با توجه به ضمیر " أَنْتَ " فعل تَجْلِسُ فعل مضارع دوم شخص مفرد مذکر است . ولی در مثال ب با توجه به اسم " هَذِهِ الأَمْرَأَةُ " که ضمیر آن " هِيَ " است فعل تَجْلِسُ فعل مضارع سوم شخص مفرد مونث است .

2. با توجه به تصویری که همراه جمله می آید.

" فعل مضارع اول شخص جمع "

فعل مضارع اول شخص جمع فعلی است که به وسیله آن اشخاص **گوینده** انجام کار یا داشتن حالتی را به خود نسبت می دهند، این فعل برای **مذکر** و **مؤنث** یکسان است حرف مضارعة (ن) به ابتدای ریشه فعل اضافه می شود. این فعل علامت (شناسه) مخصوصی ندارد.

★ نکته طلایی 3 ★

آخر فعل اول شخص جمع علامت (شناسه) خاصی **ندارد** فقط باید به این نکته توجه کرد که در پایان این فعل (**اول شخص جمع**) حرکت **ُ** " **ضمه** " قرار می گیرد.

فعل مضارع اول شخص جمع در فارسی همان " **ما** " هست که در فارسی مانند عربی برای مذکر و مؤنث یکسان است : مانند **مامی رویم** ، **ما انجام می دهیم** و.....

روش ساخت فعل مضارع اول شخص جمع در زبان فارسی :

می + **بن فعل** + **شناسه** = **فعل مضارع اول شخص جمع**

می + **رو** + **یم** = **می رویم**

حالا بریم سراغ روش ساخت فعل مضارع اول شخص جمع در زبان عربی :

حرف مضارعة (ن) + **ریشه فعل (سه حرف اصلی)** = **فعل مضارع اول شخص جمع**

ن + **کَتَبَ** = **نَکْتُبُ** (می نویسیم).

" حالا بریم سراغ ضمائر فعل مضارع اول شخص جمع "

ضمیر مُنْفَصِل : نَحْنُ

ضمیر مُنْفَصِل + فعل مضارع اول شخص جمع

نَحْنُ + **نَکْتُبُ** ← **نَحْنُ نَکْتُبُ** (**ما** می نویسیم).

ضمير مُتَّصِل : نا

ضمير مُنْفَصِل + فعل مضارع اول شخص جمع + ضمير مُتَّصِل

نَحْنُ + نَكْتُبُ + واجِبِنَا ← نَحْنُ نَكْتُبُ واجِبِنَا .

(ماتكليفمان رامى نويسيم)

مقایسه بین فعل ماضی (سوم شخص مفرد، اول شخص جمع) با فعل مضارع (سوم شخص مفرد، اول شخص جمع)

" جدول فعل ماضی "

ترجمه	فعل ماضی	تصویر	شخص
من تکلیفم را نوشتم.	أنا كَتَبْتُ واجِبِي		اول شخص مفرد
تو تکلیفت را نوشتی.	أنتَ كَتَبْتَ واجِبِكَ		دوم شخص مفرد
	أنتِ كَتَبْتِ واجِبِكَ		
او تکلیفش را نوشت.	هُوَ كَتَبَ واجِبَهُ		سوم شخص مفرد
	هِيَ كَتَبَتْ واجِبَهَا		
ما تکلیفمان را نوشتیم.	نَحْنُ كَتَبْنَا واجِبَنَا		اول شخص جمع

" جدول فعل مضارع "

ترجمه	فعل مضارع	تصویر	شخص
من تکلیفم را می نویسم.	أنا أَكْتُبُ وَاجِبِي		اول شخص مفرد
تو تکلیفت را می نویسی.	أنتِ تَكْتُبُ وَاجِبِكَ		دوم شخص مفرد
	أنتِ تَكْتُبِينَ وَاجِبِكِ		
او تکلیفش را می نویسد.	هُوَ يَكْتُبُ وَاجِبَهُ		سوم شخص مفرد
	هِيَ تَكْتُبُ وَاجِبَهَا		
ما تکلیفمان را می نویسیم.	نحنُ نَكْتُبُ وَاجِبَنَا		اول شخص جمع